

M.L.W. Sem.-2 Examination
411

Industrial Relations

May-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- પ્ર.૧ ભારતમાં ઔદ્યોગિક સંબંધ ના ઉદ્ભવ ના જુદા જુદા તબક્કાઓ લખો
અથવા ૧૪
- પ્ર.૧ ઔદ્યોગિક સંબંધો ના ઉદ્દેશ્ય અને વિસ્તાર ચર્ચો
- પ્ર.૨ નેગોશીયેશન ની પ્રક્રિયા વિગતે ચર્ચો
અથવા ૧૪
- પ્ર.૨ ઔદ્યોગિક સંબંધોમાં યુનીયન કેવી રીતે મહત્વના છે તે સમજાવો
- પ્ર.૩ સંઘર્ષ સંચાલન વિગતે ચર્ચો
અથવા ૧૪
- પ્ર.૩ તહોમત નામાં માં તપાસ ના જુદા જુદા પગલા વિગતે ચર્ચો
- પ્ર.૪ સંસ્થા માં તંદુરસ્ત ઔદ્યોગિક સંબંધો રચવા માં ILOની ભૂમિકા ચર્ચો
અથવા ૧૪
- પ્ર.૪. ઔદ્યોગિક સંબંધોમાં ટેકનોલોજી ની અસરો ચર્ચો
- પ્ર.૫ એક કે બે વાક્ય માં જવાબ આપો (કોઈપણ સાત) ૧૪
૧. ઔદ્યોગિક સંબંધો ની સિસ્ટમ ના ચાર તત્ત્વો લખો
૨. Pluralist એપ્રોચ નું બીજું નામ લખો
૩. ઔદ્યોગિક સંબંધો ની વી બી સીધ ની વ્યાખ્યા આપો
૪. સામુહિક સોદાગીરી ના કાર્યોની યાદી આપો
૫. માંલીક્સંઘ ના બે કાર્યો લખો
૬. CITU નું પૂરું નામ લખો
૭. કચવાટ એટલે શું?
૮. ગેરશિસ્ત ના બે ઉદાહરણ આપો
૯. કુદરતી ન્યાય ના સિદ્ધાંતો એટલે શું?
૧૦. કોઈપણ બે અંતરરાષ્ટ્રીય મહાસંઘ ના નામ આપો
૧૧. ૧૯૮૧ ની LPG policy ની ઔદ્યોગિક સંબંધો પરની એક અસર લખો
૧૨. ILO ની સ્થાપના કયા વરસ માં થઈ?

(P.T.O)

**INDUSTRIAL RELATIONS
(PAPER-411)**

(ENGLISH VERSION)

Q.1 Write all the phases of evolution of industrial relations in India	14
Or	
Q.1 Discuss objectives and scope of Industrial relations	
 Q.2 Write negotiation process in detail	14
Or	
Q.2 How trade unions are important player in industrial relations? Explain	
 Q.3 Discuss conflict management in detail	14
Or	
Q.3 Write various steps of inquiry in charge sheet in detail	
 Q.4 Discuss role of ILO in creating healthy industrial relations in organization in detail	14
Or	
Q.4 Discuss effects of technology in industrial relations.	
 Q.5 Answer in one or two sentences (any seven)	14
1 Write four components of industrial relations system.	
2 What is other name of pluralist approach?	
3 Write V.B.Singh's definition of Industrial relations	
4 list out functions of collective bargaining	
5 Write two functions of employer's association	
6 What is full form of CITU?	
7 What do you mean by Grievance?	
8 write two examples of misconduct in organization.	
9 what is principle of natural justice?	
10 Give two names of International confederation	
11 write one impact of 1991 LPG policy on industrial relations.	
12 In which year ILO established?	
-